

دستورالعمل پیشنهادی مصرف کنسانتره در گوساله پرواری

اگر در مصرف کنسانتره نکات ذیل را مد نظر قرار دهید سبب افزایش وزن و راندمان غذایی مطلوب در گوساله‌های پرواری خواهد شد:

۱- سیلاژ ذرت، علوفه بسیار خوبی جهت پروار می‌باشد و اگر پیش بینی لازم در خصوص ذخیره، حفظ و نگهداری مطلوب آن صورت گیرد، ترکیبی از یونجه و سیلاژ ذرت به همراه کنسانتره مخلوط عالی جهت پروار گوساله می‌باشد.

۲- در نبود سیلاژ ذرت، مخلوط یونجه و کاه گندم ترکیب مناسبی همراه با کنسانتره می‌باشد.

۳- جهت تغذیه گوساله پرواری شیرخوار و گوساله‌های سبک وزن و سنگین وزن از کنسانتره- های مخصوص خودشان استفاده نمایید و از کنسانتره سایر دام‌ها استفاده نکنید. بهتر است یک هفته پس از قطع شیر تا وزن ۲۵۰ کیلوگرم، از کنسانتره گوساله پرواری سبک وزن و از ۲۵۰ کیلوگرم تا هنگام کشتار از کنسانتره گوساله پرواری سنگین وزن استفاده نمایید. از افزودن دیگر مواد خوراکی مثل نان خشک، سبوس، گندم، چغندر قند و ... به کنسانتره و جیره پرهیز نمایید، زیرا سبب برهم خوردن تعادل انرژی و سایر مواد مغذی خواهد شد.

۴- استفاده از درصد بالای کنسانتره و خوشخوراکی آن موجب پرخوری دام می‌گردد و احتمال بروز نفخ زیاد می‌شود. زیرا کنسانتره دارای کربوهیدرات‌های سریع التخمیر می‌باشد که تولید گاز در شکمبه را افزایش و از سوی دیگر ظرفیت تخلیه گاز شکمبه را کاهش می‌دهند. لذا جهت پیشگیری از بروز نفخ، از مصرف زیاد کنسانتره و یا ایجاد گرسنگی جلوگیری نمایید، عادت‌دهی تدریجی به کنسانتره و درصد مناسب علوفه در جیره، به عنوان بهترین راهکارها پیشنهاد می‌گردد.

۵- **ملاس و تفاله چغندر قند** جز مواد خوراکی هستند که افزودن آنها به جیره سبب افزایش بروز **نفخ** می شود، زیرا به دلیل کربوهیدرات سریع التخمیر تولید گاز در شکمبه را افزایش می دهند. بنابراین چنانچه قصد استفاده از آنها را دارید، این کار را **به تدریج و با مقدار محدود** انجام دهید.

۶- گوساله نر بهتر است تا وزن حدود ۹۰-۸۰ کیلوگرم از **استارتر گوساله شیری** به همراه شیر مصرف نماید. گاوها به هیچ عنوان نبایستی به استارتر گوساله ها دسترسی داشته باشند.

۷- **به ازای هر ۴ کیلوگرم استارتر یک کیلوگرم یونجه خرد شده** به آن اضافه گردد و سپس به مصرف گوساله رسانده شود.

۸- **قطع شیر سبب استرس گوساله** و احتمالاً کاهش وزن آن می گردد. بنابراین بهتر است **پس از قطع شیر، استارتر گوساله تا یک هفته قطع نگردد** و جایگاه گوساله هم تغییر نکند.

۹- چنانچه قصد **تغییر کنسانتره مصرفی** گوساله ها را دارید، با توجه به اختلاف کیفیت و نوع مواد خوراکی کنسانتره کارخانجات مختلف بایستی **تغییر کنسانتره تدریجی و طی مدت ۱۰ روز** صورت گیرد، مخصوصاً اگر کنسانتره دارای اوره باشد.

۱۰- بهتر است **تعداد وعده های غذایی تا حد ممکن افزایش** و از دو وعده در روز بیشتر باشد. همچنین تلاش نمایید در زمان های ثابت و معین گوساله ها را تغذیه نمایید.

۱۱- بهتر است **جایگاه گوساله ها مخصوصاً در فصل تابستان دارای سایه و تهویه مناسب** باشد. بعلاوه آبشخور تمیز باشد و از افزودن آهک به آب جدا پرهیز گردد.

۱۲- جهت بررسی کیفیت جیره و مدیریت تغذیه گوساله ها در ابتدای شروع دوره پروار **۱۰ درصد گوساله های سالم را انتخاب کنید** (برای مثال از ۱۰۰ گوساله ۱۰ گوساله و یا از ۵۰ گوساله ۵ گوساله) و با رنگ مخصوص و یا شماره گذاری آنها را مشخص نمایید و **هر ۳۰ روز یکبار آنها را وزن کشی کنید**.

۱۳- در فصل تابستان به دلیل **استرس گرمایی** توصیه می شود:

الف) از علوفه هایی با کیفیت بالا مثل **یونجه و سیلاژ ذرت** استفاده نمایید.

ب) به هر روش ممکن حتی با افزودن آب در **درصد رطوبت جیره را افزایش** دهید.

ج) **مراقب پر خوری** گوساله ها در ساعات سرد شب باشید.

۱۴- قبل از شروع پروار نکات زیر توصیه می گردد:

الف) جهت حذف انگل های داخلی و خارجی اقدام به سم پاشی جایگاه و خوراندن داروهای ضد انگلی نمایید. خوراندن داروهای ضد انگلی را طبق توصیه و حداقل به فاصله ۱۵ روز تکرار نمایید.

ب) نسبت به درمان گوساله های دارای پنومونی اقدام نمایید. در غیر اینصورت این گوساله ها از افزایش وزن مطلوبی برخوردار نخواهند بود.

۱۵- هر چند مشاوره با متخصصین تغذیه بهترین راهکار جهت تغذیه گوساله های نر پرواری است ولی در جدول زیر مقدار تقریبی کنسانتره و علوفه مورد نیاز به عنوان راهنمای کلی آمده است:

نوع دام	نوع کنسانتره مصرفی	حدود وزن گوساله (کیلوگرم)	درصد کنسانتره	درصد یونجه	درصد کاه یا سیلاژ ذرت
گوساله شیری	استارتر گوساله شیری	۴۰-۹۰	۸۰	۲۰	-
گوساله پرواری سبک وزن	کنسانتره گوساله پرواری سبک وزن	۹۱-۲۵۰	۶۵	۲۵	۱۰
گوساله پرواری سنگین وزن	کنسانتره گوساله پرواری سنگین وزن	از ۲۵۰ تا کشتار	۷۰	۲۰	۱۰

۱۶- در استفاده از جدول فوق به موارد زیر توجه فرمایید:

الف) مقدار مصرف روزانه مخلوط کنسانتره و علوفه در حد اشتهای دام و آزاد است.

ب) جهت راهنمایی بیشتر چنانچه بخواهید ۱۰۰۰ کیلوگرم یا یک تن جیره برای گوساله های پرواری سبک وزن تهیه نمایید، بایستی از ۶۵۰ کیلوگرم کنسانتره، ۲۵۰ کیلوگرم یونجه خرد شده و ۱۰۰ کیلوگرم کاه گندم خرد شده استفاده نمایید.

ج) چنانچه سیلاژ ذرت در اختیار دارید این علوفه را به طور کامل جایگزین کاه نمایید و به جای هر کیلوگرم کاه گندم از ۳ کیلوگرم سیلاژ ذرت استفاده نمایید.